

KOKYBINIS TYRIMAS
METODINIŲ IŠTEKLIŲ ANALIZĖ
VILNIAUS KOMUNALINIŲ PASLAUGŲ MOKYKLOJE

Tyrimą atliko: socialinė pedagogė Inga Žydelenė

Vilnius, 2019

TYRIMO METODIKA

Tikslas – atskleisti, kaip Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklos metodinius išteklius vertina mokyklos mokiniai ir darbuotojai.

Uždaviniai:

1. Išnagrinėti kaip Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklos darbuotojai vertina mokyklos:

- 1.1. apsirūpinimą metodiniais ištekliais;
- 1.2. metodinių išteklių šiuolaikiškumą;
- 1.3. metodinių išteklių pakankamumą;
- 1.4. metodinių išteklių prieinamumą.

2. Išnagrinėti kaip Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklos mokiniai vertina mokyklos:

- 2.1. apsirūpinimą metodiniais ištekliais;
- 2.2. metodinių išteklių šiuolaikiškumą;
- 2.3. metodinių išteklių pakankamumą;
- 2.4. metodinių išteklių prieinamumą.

Respondentai. Tyrime dalyvavo 12 Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklos darbuotojų: 9 profesijos mokytojai, 1 bibliotekininkė, 1 socialinė pedagogė, 1 mokytojas ir 40 mokinių.

Tyrimo instrumentas. Buvo naudojama anketa, kurią sudarė 14 teiginių. Tyrimo dalyviai prie kiekvieno teiginio turėjo pažymėti atsakymo variantą, kuris labiausiai atspindi respondento požiūrį. Naudota anoniminė anketa – mokytojai ir mokiniai nenurodė savo vardo ir pavardės.

Data. Tyrimas vyko 2019 m. balandžio mėnesį.

REZULTATŲ APŽVALGA

Mokyklos ištekliai užtikrina subalansuotą ir kryptingą mokyklos plėtrą, sudaro sąlygas formuoti mokinių kvalifikaciją atitinkančią darbo rinkos poreikius. Mokyklose, kuriose įdiegta kokybės vadybos sistema, metodinės bazės atnaujinimo poreikis nustatomas vykdant mokymo programų savianalizę, mokinių ir darbuotojų pasitenkinimo metodiniais ištekliais tyrimus, vykdomos socialinių partnerių apklausos, tirama jų nuomonė apie mokyklos metodinių išteklių atnaujinimo perspektyvas, reiškiamos pastabos, siekiant išsiaiškinti ko trūksta.

Pagrindinė metodinių išteklių paskirtis – suteikti mokytojams galimybę dalintis profesine patirtimi, skleisti metodines naujoves, padėti mokiniams ir jų tėvams aktyviau įsiliesti į ugdymo ir ugdymo(si) procesą. Laisvė rinktis mokymo(si) metodus įpareigoja mokytojus pirmiausia juos žinoti ir vertinti remiantis šių dienų mokyklai keliamais reikalavimais.

Pirminiai poreikiai metodinės bazės atnaujinimui nustatomi mokyklos darbuotojų – mokytojų, mokinių apklausų metu, tačiau tam reikia, kad patys apklausų dalyviai tobulėtų šiuo požiūriu ir žinotų šiuolaikinių technologijų siūlomas naujoves.

2019 m. balandžio mėnesį surengtoje anoniminėje apklausoje, siekiant įvertinti Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklos metodinius išteklius, buvo apklausti 12 Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklos darbuotojų ir 40 mokinių.

Tyrimui atlikti buvo naudojama anoniminė anketa, kurią sudarė 14 teiginių (1 priedas).

Tyrimo respondentų buvo prašoma pasirinkti atsakymo variantą labiausiai atspindintį respondento požiūrį ir pažymėti jį: 1 = Tikrai pritariu, 2 = Didžiąją dalimi pritariu, 3 = Didžiąją dalimi nepritariu, 4 = Visiškai nepritariu. Tyrime buvo laikoma, kad atsakymų variantai „Tikrai pritariu“ ir „Didžiąją dalimi pritariu“ laikomi teigiamu vertinimu, o atsakymų variantai „Didžiąją dalimi nepritariu“ ir „Visiškai nepritariu“ laikomi neigiamu vertinimu.

Pirmiausia buvo siekiama išsiaiškinti, kaip respondentai vertina mokyklos apsirūpinimą metodiniais ištekliais. Mokyklos darbuotojų ir mokinių buvo prašoma atsakyti, ar:

1. metodiniams ištekliams įsigyti skiriama pakankamai finansų;
2. pedagoginio personalo dalyvavimas rengiant metodinius išteklius yra pakankamas;
3. turimi metodiniai ištekliai naudojami efektyviai;

4. bendradarbiavimas su kitomis institucijomis apsirūpinant metodiniais ištekliais yra pakankamas.

Respondentų atsakymai pateikti 1 lentelėje.

Teiginiai	Darbuotojų pasirinkimai (%)				Mokinių pasirinkimai (%)			
	Tikrai pritariu	Didžiąja dalimi pritariu	Didžiąja dalimi nepritariu	Visiškai nepritariu	Tikrai pritariu	Didžiąja dalimi pritariu	Didžiąja dalimi nepritariu	Visiškai nepritariu
Metodiniams ištekliams įsigyti skiriama pakankamai finansinių išteklių	100	0	0	0	37,5	47,5	12,5	2,5
Pedagoginio personalo dalyvavimas rengiant metodinius išteklius yra pakankamas	83,3	16,7	0	0	55	40	0	5
Turimi metodiniai ištekliai panaudojami efektyviai	83,3	16,7	0	0	70	30	0	0
Bendradarbiavimas su kitomis institucijomis apsirūpinant metodiniais ištekliais yra pakankamas	66,6	16,7	16,7	0	95	2,5	0	2,5

1 lentelė. Apsirūpinimas metodiniais ištekliais.

Iš aukščiau pateiktų atsakymų matome, kad mokyklos darbuotojai apsirūpinimą metodiniais ištekliais vertina pozityviau negu mokiniai – visų darbuotojų nuomone metodiniams ištekliams įsigyti skiriama pakankamai finansinių išteklių, pedagoginio personalo dalyvavimas rengiant metodinius išteklius yra pakankamas, turimi metodiniai ištekliai panaudojami efektyviai, bendradarbiavimas su kitomis institucijomis apsirūpinant metodiniais ištekliais yra pakankamas. Mokinių vertinimai didžiąja dalimi teigiami, tačiau 6 mokiniai (15 proc.) nurodė, kad metodiniams ištekliams įsigyti skiriama nepakankamai finansinių išteklių, 2 mokinių (5 proc.) nuomone pedagoginio personalo dalyvavimas rengiant metodinius išteklius yra nepakankamas ir 1 mokinys (2,5 proc.) nurodė, kad bendradarbiavimas su kitomis institucijomis apsirūpinant metodiniais ištekliais yra nepakankamas.

Toliau buvo siekiama išsiaiškinti, kaip mokyklos darbuotojai ir mokiniai vertina metodinių išlaidų šiuolaikiškumą. Mokyklos darbuotojų ir mokinių buvo prašoma atsakyti, ar:

1. Turimi metodiniai ištekliai atitinka šiuolaikinėms technologijoms ir mokymo metodams;
2. Turimi metodiniai ištekliai atitinka teikiamoms mokymo programoms;

3. Yra parengtos metodinės medžiagos skirtos mokytis nuotoliniu būdu.

Teiginiai	Darbuotojų pasirinkimai (%)				Mokinių pasirinkimai (%)			
	Tikrai pritariu	Didžiąja dalimi pritariu	Didžiąja dalimi nepritariu	Visiškai nepritariu	Tikrai pritariu	Didžiąja dalimi pritariu	Didžiąja dalimi nepritariu	Visiškai nepritariu
Turimi metodiniai ištekliai atitinka šiuolaikinėms technologijoms ir mokymo metodams	58	42	0	0	55	30	15	0
Turimi metodiniai ištekliai atitinka teikiamoms mokymo programoms	75	16,7	8,3	0	70	27,5	2,5	0
Yra parengtos metodinės medžiagos skirtos mokytis nuotoliniu būdu	75	25	0	0	95	5	0	0

2 lentelė. Metodinių išteklių šiuolaikiškumas.

Iš respondentų atsakymų galima matyti, kad didžioji dalis mano, jog mokyklos turimi metodiniai ištekliai yra šiuolaikiški. 6 mokiniai (15 proc.) nurodė, kad didžiąja dalimi nepitaria teiginiui „Turimi metodiniai ištekliai atitinka šiuolaikinėms technologijoms ir mokymo metodams“ ir 1 mokinys (2,5 proc.) didžiąja dalimi nepitaria teiginiui „Turimi metodiniai ištekliai atitinka teikiamoms mokymo programoms“. Tačiau atsakymai rodo, kad visi respondentai labai gerai vertina mokyklos turimą metodinę medžiagą, kuri skirta mokytis nuotoliniu būdu.

Kitas blokas teiginių buvo skirtas išsiaiškinti kaip respondentai vertina metodinių išteklių pakankamumą. Šis rodiklis atsispindės Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklos veiklos savianalizės ataskaitoje, vertinant Metodinių išteklių kriterijų. Mokyklos darbuotojų ir mokinių buvo prašoma atsakyti, ar:

1. mokinių aprūpinimas mokymosi priemonėmis pakankamas;
2. metodinių priemonių mokytojams yra pakankamai;
3. vaizdinių mokymo priemonių yra pakankamai.

Teiginiai	Darbuotojų pasirinkimai (%)				Mokinių pasirinkimai (%)			
	Tikrai pritariu	Didžiąja dalimi pritariu	Didžiąja dalimi nepritariu	Visiškai nepritariu	Tikrai pritariu	Didžiąja dalimi pritariu	Didžiąja dalimi nepritariu	Visiškai nepritariu
Mokinių aprūpinimas mokymosi priemonėmis	91,7	8,3	0	0	90	7,5	2,5	0

pakankamas								
Metodinių priemonių mokytojams yra pakankamai	91,7	8,3	0	0	65	35	0	0
Vaizdinių mokymo priemonių pakankamumas	66,6	33,4	0	0	40	55	2,5	0

3 lentelė. Metodinių išteklių pakankamumas.

Atsakymai rodo, kad mokinių aprūpinimą mokymosi priemonėmis tiek mokyklos darbuotojai, tiek ir mokiniai vertina kaip pakankamą, tik 1 mokinys (2,5 proc.) nurodė, kad didžiąja dalimi su šiuo teiginiu nesutinka. Mokytojų aprūpinimą metodinėmis priemonėmis visi respondentai mano esant pakankamą, tačiau 1 mokinys nurodė, kad didžiąja dalimi nepitaria vaizdinių mokymo priemonių pakankamumui.

Galiausiai buvo siekiama išsiaiškinti, metodinių išteklių prieinamumą. Šis rodiklis taip pat atsispindės Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklos veiklos savianalizės ataskaitoje, vertinant Metodinių išteklių kriterijų. Respondentams buvo pateikti keturi teiginiai:

1. biblioteka pajėgi priimti visus pageidaujančius mokinius;
2. biblioteka moderni, šiuolaikiška;
3. sukurtos galimybės pasidaryti metodinės medžiagos kopijas;
4. mokytojams ir mokiniams sudarytos galimybės pasinaudoti metodine medžiaga kompiuteriniuose tinkluose.

Teiginiai	Darbuotojų pasirinkimai (%)				Mokinių pasirinkimai (%)			
	Tikrai pritariu	Didžiąja dalimi pritariu	Didžiąja dalimi nepritariu	Visiškai nepritariu	Tikrai pritariu	Didžiąja dalimi pritariu	Didžiąja dalimi nepritariu	Visiškai nepritariu
Biblioteka pajėgi priimti visus pageidaujančius mokinius	100	0	0	0	100	0	0	0
Biblioteka moderni, šiuolaikiška	83,3	16,7	0	0	45	52,5	2,5	0
Sukurtos galimybės pasidaryti metodinės medžiagos kopijas	50	50	0	0	60	40	0	0
Mokytojams ir mokiniams sudarytos galimybės pasinaudoti	66,7	33,3	0	0	95	5	0	0

metodine medžiaga kompiuteriniuose tinkluose								
--	--	--	--	--	--	--	--	--

4 lentelė. Metodinių išteklių prieinamumas.

Pagal 4 lentelėje pateiktus atsakymus matome, kad, įvertinus visus teiginius, net 100 procentų mokinių ir 100 procentų darbuotojų nurodė, kad biblioteka pajėgi priimti visus pageidaujancius mokinius. Respondentų nuomonės neišsiskyrė vertinant mokykloje sudarytas galimybes pasidaryti metodinės medžiagos kopijas bei mokytojams ir mokiniams sudarytas galimybes pasinaudoti metodine medžiaga kompiuteriniuose tinkluose – ir darbuotojų, ir mokinių atsakymus vertiname kaip teigiamus. Bibliotekos modernumą, šiuolaikiškumą mokyklos darbuotojai įvertimo 100 proc. teigiamai, mokiniai teigiamai įvertino 97,5 proc.

IŠVADOS

Apibendrinus metodinių išteklių analizės Vilniaus komunalinių paslaugų mokykloje rezultatus, galime daryti išvadas, jog:

1. 96 procentai Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklos darbuotojų mokyklos apsirūpinimą metodiniais ištekliais vertina teigiamai;

2. 97 procentai Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklos darbuotojų mokyklos metodinių išteklių šiuolaikiškumą vertina teigiamai;

3. 100 procentų Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklos darbuotojų mokyklos metodinių išteklių pakankamumą vertina teigiamai;

4. 100 procentų Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklos darbuotojų mokyklos metodinių išteklių prieinamumą vertina teigiamai.

5. 94 procentai Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklos mokinių mokyklos apsirūpinimą metodiniais ištekliais vertina teigiamai;

6. 94 procentai Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklos mokinių mokyklos metodinių išteklių šiuolaikiškumą vertina teigiamai;

7. 99 procentai Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklos mokinių mokyklos metodinių išteklių pakankamumą vertina teigiamai;

8. 99 procentai Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklos mokinių mokyklos metodinių išteklių prieinamumą vertina teigiamai.